

Ayasofya (Fatih) **MEDRESESİ**

AYASOFYA (Fatih) MEDRESESİ

Ayasofya, , Αγία Σοφία, *Agía Sofía*, اياصوفيه
Ναός τῆς Ἁγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας, *Sancta Sophia*

Hicri 1453 senesinin Mayıs ayındaki büyük fetihten sonra, Fatih Sultan Mehmed Han tarafından Ayasofya ismiyle camiye tevdi edilen yapı, o dönem İstanbul'da bulunan en büyük ibadet yeriydi. Şehrin **Doğu Roma İmparatorluğu**'ndan alınmasını takip eden ilk Cuma namazı **Ayasofya Camii**'nde kılınmıştı. Ayasofya, İstanbul'un fethinde, usulden olduğu üzere şehrin en büyük kilisesi olarak camiye çevrilmişti.

İslam devrinde Ayasofya'ya sebil, imaret, minare gibi birtakım eklemeler yapılmış, gerçek bir cami motifi kazandırılmıştır. Bu eklemelerden bir tanesi de **Ayasofya Medresesi**'dir. Fatih Sultan Mehmed vakfiyelerinden anlaşılacağı üzere 'Ayasofya Medresesi bizzat Sultan Mehmed'in vakfı olarak cami yanına inşa edilmiştir. Medresenin müderrisleri arasında **Ali Kuşçu**, **Molla Hüsrev** gibi önemli şahsiyetler bulunmakta idi. Evliya Çelebi'den öğrenildiğine göre de daha önce bu alanda patrik ve keşişlerin incilhaneleri bulunuyordu.

Medrese ayakta durduğu süre içerisinde birçok kez küçük çaplı tadilatlardan geçirilmiş ancak en büyük ve kapsamlı tamiratını 1846-1849 seneleri arasında **Sultan Abdülmecid** Han döneminde görmüştür. Bu büyük tamirat İsviçreli mimar **Fosetti** tarafından yapılmıştır ve adeta yeni baştan inşa edilmiş gibi bakım görmüştür. Rivayetlere göre Ayasofya Medresesi'nin kurulduktan sonraki öğrenim gören mevcut talebe sayısı **200** civarı idi. İstanbul Müftülüğü kayıtlarına göre 32 odadan oluşan medrese yaklaşık 90 talebeye barınma imkanı sağlamakta idi.

*Yapının ortaya çıkarılan temelleri

Ayasofya Medresesi 1924 senesine kadar faal olarak kullanıldıktan sonra 1925'te İstanbul Belediyesi tarafından öksüzler yurduna dönüştürülmüştür. **1935** senesine gelindiğinde ise ne hazindir ki 'Ayasofya'nın etrafını açmak' niyetiyle Müzeler İdaresi tarafından **tamamen yıktırılmıştır**.

Yapının bugünkü durumunda ise geçmişin aksine medresenin yeniden ihya çalışmalarına şahit oluyoruz. 1986 yılında yıkılan medrese arazisindeki toprak ve molozların temizlenmesi ile ortaya çıkarılan temelin üzerinde yapı aslına uygun olarak **yeniden inşa** edilmektedir. Kaba inşaatının büyük bölümü tamamlanan Ayasofya Medresesi, ana bina ile birlikte dimdik ayakta durmak için gün saymaktadır.

